

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief *Stand van zaken aanbevelingen eerste OvV-rapport «Aanpak Corona-crisis»* (Kamerstuk 25 295, nr. 2057).

De voorzitter van de commissie,
Smals

De adjunct-griffier van de commissie,
Bakker

Inhoudsopgave

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

II. Reactie van de Minister

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de brief met daarin de stand van zaken aanbevelingen eerste Onderzoeksraad Voor Veiligheid (OvV)-rapport. Deze leden zijn blij te zien dat opvolging wordt gegeven aan de aanbevelingen maar hebben hierbij nog wel enkele vragen. Genoemde leden lezen bij de uitwerking van de derde aanbeveling, dat we ons moeten blijven realiseren dat bepaalde mate van paraatheid gepaard gaat met bijbehorende kosten en inzet. Deze leden vragen dan ook om een uiteenzetting van deze kosten in een financiële paragraaf. In een recente brief over de structurele versterkingen pandemische paraatheid van publieke gezondheid¹ zien genoemde leden een tabel waarin de beschikbare investeringen pandemische paraatheid publieke gezondheid zijn opgenomen. Deze kosten zijn gericht op de publieke gezondheid, maar deze leden zouden graag een overzicht krijgen van het financiële totaalplaatje van alle aanbevelingen uit het rapport.

Daarnaast lezen de leden van de VVD-fractie dat het kabinet de noodzaak om te zorgen voor structurele monitoring van de crisis en de uitvoering en effectiviteit van maatregelen onderschrijft. Zij zien ook dat gedurende de pandemie dit ook al is uitgevoerd. Dit rapport gaat natuurlijk in op de aanpak van de coronacrisis, maar is ook van toepassing op een andere crisis/pandemie, zoals de vogelgriep. Genoemde leden vragen dan ook wat de stand van zaken is omtrent een meldpunt dode vogels. Zij lezen in het «Intensiveringsplan preventie vogelgriep»² dat de vogelgriep-app gelanceerd is door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Deze leden lezen dat alle beschikbare informatie en data gecentraliseerd wordt op de Rijksoverheid-pagina over de vogelgriep. Kan een duidelijke uiteenzetting worden gegeven wat er gebeurt met de data die uit de app gehaald worden? Wat doen het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en de Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding (LFI) met deze data?

Ook hebben genoemde leden kennisgenomen van de reactie van het kabinet op de negende aanbeveling omtrent rolvastheid en borgen van eigenstandige positie van bestuurders als besluitvormers en deskundigen als adviseurs. Deze leden verwijzen hierbij naar de motie Tielen³ die de regering verzoekt met een voorstel tot aanscherping van de invulling en positie van het Outbreak Management Team (OMT) te komen. Genoemde leden zijn benieuwd hoe het staat met de uitvoering van deze motie. In de bijlage van het Jaarverslag van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport 2022⁴ wordt hierbij vermeld dat het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit deze motie zal beantwoorden. Het is genoemde leden niet duidelijk wat de reden van deze doorverwijzing is, zeker niet gezien de verwijzing in de motie naar de Wet publieke gezondheid.

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de stand van zaken van de aanbevelingen van het eerste OvV-rapport «Aanpak Coronacrisis». Zij hebben geen vragen.

¹ Kamerstuk 25 295, nr. 2106.

² Brief van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 6 juli 2023, «Intensiveringsplan preventie vogelgriep».

³ Kamerstuk 25 295, nr. 1865.

⁴ Kamerstuk 36 360 XVI, nr. 1.

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de kabinetsbrief met betrekking tot de stand van zaken aanbevelingen eerste OvV-rapport «Aanpak Coronacrisis». Deze leden hebben hier enkele vragen bij. Zij zijn teleurgesteld te moeten constateren dat het nog steeds onduidelijk is wat nu echt de planning is voor de doorontwikkeling van het instrument van in scenario's denken. Bij het opzetten van de vaccinatiestrategie is immers gezien hoe belangrijk dat is. Nederland begon immers vertraagd doordat te veel gefocust werd op één scenario met het vaccin van AstraZeneca. Deze leden vragen daarom of het kabinet een uitgebreidere planning met betrekking tot het uitwerken van scenario's kan geven.

De leden van de CDA-fractie vragen welke acties intussen worden ingezet om de effectiviteit van de verschillende coronamaatregelen te evalueren. Kan het kabinet hier een tijdspad van geven?

De tweede aanbeveling houdt onder andere in dat de mogelijkheden om te kunnen improviseren vergroot moeten worden. Veel wetgeving en bijvoorbeeld de LFI is echter nog niet geïmplementeerd. Deze leden vragen welke voorgenomen bevoegdheden momenteel nog niet zijn geregeld. Als morgen een nieuwe pandemie en/of coronavariant losbreekt, kunnen de Gemeentelijke Gezondheidsdiensten (GGD'en) dan direct worden aangestuurd? Kunnen zorginstellingen verplicht worden samen te werken en data te delen?

In 2023 ligt de nadruk op de crisistypen hoogwater en digitaal. Genoemde leden vragen welke systemen het kabinet in handen heeft om te monitoren of maatregelen zoals cybersecurity ook daadwerkelijk worden toegepast.

Met de vijfde aanbeveling wordt geadviseerd (nieuwe) kwetsbare groepen beter te identificeren. De leden van de CDA-fractie vragen hoe organisaties als de Patiëntenvereniging, IederIn en de Voedselbanken hierbij betrokken worden.

Met de zevende aanbeveling wordt aanbevolen de nationale crisisstructuur op een aantal punten aan te passen. In reactie hierop geeft het kabinet aan dat andere partners en deskundigen op uitnodiging als adviseur kunnen aansluiten bij beraadslagingen van de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb). De leden van de CDA-fractie vragen waarom dit alleen op uitnodiging is, en waarom dit niet automatisch gebeurt.

Lockdowns zouden tijdens de coronacrisis veel minder snel nodig zijn geweest als veel meer mensen zich aan de basismaatregelen hadden gehouden. Genoemde leden vragen wat het kabinet heeft geleerd van andere landen waarin dat beter ging.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de brief van het kabinet over de Stand van zaken aanbevelingen eerste OvV-rapport «Aanpak Coronacrisis». Zij hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen. Ten eerste vragen genoemde leden welke stappen precies worden gezet om structureel te investeren in de GGD'en. Hoeveel budget wordt hier de komende jaren extra voor vrijgemaakt? Verder lezen genoemde leden dat er nog nadere onderzoeken zullen plaatsvinden naar de effecten van maatregelen die zijn ingezet tijdens de coronapandemie. Genoemde leden zijn benieuwd of eerdere (interna-

tionale) evaluaties van maatregelen die genomen werden tijdens de uitbraak van SARS in het buitenland in 2002–2004 daarbij meegenomen kunnen worden. Deze uitbraak werd namelijk ook veroorzaakt door een coronavirus en genoemde leden zijn benieuwd of de effectiviteit van maatregelen die destijds werden genomen te vergelijken zijn met bijvoorbeeld de effectiviteit van de dezelfde maatregelen die zijn genomen tijdens de uitbraak van COVID-19. Daarnaast vragen genoemde leden het kabinet wanneer zij meer duidelijkheid kunnen geven over hoe de motie Agema c.s.⁵ over de coronamaatregelen afzonderlijk evalueren op hun effectiviteit, zal worden uitgevoerd.

Tot slot lezen genoemde leden dat wordt ingezet op het verbeteren van hygiëne- en infectiepreventie in de langdurige zorg. Zijn de Ministers het met genoemde leden eens dat het hebben van voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals gecertificeerde mondkapjes hieraan bijdraagt? Hoe staat het met onze zelfredzaamheid op dit gebied? Beschikt de langdurige zorg over voldoende voorraden en is Nederland in staat om deze producten op eigen bodem te produceren en de productie voldoende op te schalen als de samenleving daarom vraagt?

II. Reactie van de Minister

⁵ Kamerstuk 25 295, nr. 2082.